

Minimální preventivní program Biskupského gymnázia na školní rok 2022/2023

Minimální preventivní program vychází z platných zákonů České republiky a na ně navazujících oficiálních dokumentů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky při zohlednění specifik prevence sociálně patologických jevů na naší škole. Vychází především z metodických pokynů MŠMT v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28). Při tvorbě MPP je využíváno minimálního preventivního programu pro rok 2021/2022 a jeho hodnocení.

1. Vnitřní a vnější zdroje školy

a) Vnitřní zdroje pro tvorbu MPP

Charakteristika školy a její specifika

Škola se nachází v Masarykově čtvrti v klidném prostředí a je obklopena městským lesoparkem. Klidné a tiché okolí v části Brna, která má relativně nejčistší ovzduší v Brně. Budova školy byla postavena 1939–1943, v poslední době prochází postupnou rekonstrukcí. V budově se kromě gymnázia nachází také mateřská škola.

Gymnázium má 28 tříd, které navštěvuje 840 studentů. Na škole vyučuje ve školním roce 2021/2022 celkem 80 interních pedagogů. Pro preventivní aktivity je možné využít aulu a společenský sál školy, které jsou vybaveny audiovizuální technikou. Součástí školního areálu je také moderně vybavené školní hřiště, přírodní učebna a nově vzniklá „jedlá zahrada“ a okolí jezírka v zahradě.

Biskupské gymnázium je místem, pro něž jsou určujícím faktorem kromě kvalitního vzdělání i jasně formulované a prožívané křesťanské hodnoty, které tvoří základ vzdělání a výchovy studentů. Tato zakotvenost v křesťanské tradici a kultuře i vědomí kontinuity tradičně kvalitního vzdělávání na církevních školách definuje koncepci školy.

Ve škole působí školní kaplan, na kterého se mohou studenti obracet nejen v otázkách víry. Vzhledem k tomu, že je mezi studenty velké procento věřících, jedná se pro ně o přirozenou komunikační cestu, kterou hojně využívají.

Riziková místa ve škole

Umístění školy do lesoparku s sebou nese i svá rizika. V průběhu výuky je však školním řádem zakázáno opouštět budovu školy. Ke kontrole dodržování tohoto zákazu pomáhají turnikety umístěné u vchodu do školy a neustálá přítomnost vrátnici školy.

Dalším z potenciálně rizikových míst školy mohou být toalety. WC jsou pravidelně kontrolována dohledem na chodbách, a tak, výjimkou popsaných dveří, zde nedochází k nežádoucímu chování.

Ke kumulaci žáků dochází u vstupu do školy a ve frontách na obědy. K řešení konfliktů, ke kterým by zde mohlo přirozeně docházet, jsou určeni pedagogové konající dohled u vstupu a na obědě.

Funkci šaten plní skříňky rozmístěny po chodbách školy. Skříňky jsou přidělovány postupně po jednotlivých třídách a dozor při převlékání je zajištěn dozorem na příslušné chodbě.

Organizační struktura práce v oblasti prevence sociálně patologických jevů

Pomoc a podpora studentům, učitelům i rodičům byla vždy součástí strategie fungování školy. Postupem času byla tato pomoc a podpora zahrnuta do struktury školy a bylo zřízeno poradenské centrum školy. Poradenské centrum školy nabízí klientům jak individuální konzultace, tak připravuje a realizuje třídní programy. Poradenské služby poskytuje škola především žákům, zákonním zástupcům žáků a učitelům školy.

Poradenské centrum školy je tvořeno výchovnou poradkyní, metodičkou prevence a dvěma školními psychology, kteří se pravidelně scházejí, aby koordinovali průběh naplánovaných akcí. Tým je podporován ředitelem školy, zástupci ředitele školy, školním kaplanem a spolupracují s ním ostatní vyučující a třídní učitelé.

Ve škole v letošním roce nově vznikl kabinet poradenských pracovníků školy. Zde je poskytována konzultační a poradenská činnost žákům a jejich zákonním zástupcům v konzultačních hodinách metodika prevence v úterý **ve 12:45 – 13:30 h** nebo dle potřeby po domluvě emailem.

Systém školního poradenství zajišťují:

Ředitel školy – Mgr. Karel Mikula

Školní metodik prevence – RNDr. Eva Dobrovolná

Výchovná poradkyně – Mgr. Lenka Valasová

Školní psycholog – Mgr. Petr Vaněk

Školní psycholožka – Mgr. et Mgr. Veronika Kirchnerová, Ph.D.

Asistentka pedagoga – Ing. Olga Ježková

Ředitel školy: Je přímo zodpovědný za prevenci a za řešení zjištěných projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování zejména zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole, koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Minimálního preventivního programu školy, zapracováním do školního řádu a vnitřního řádu školy, jmenováním školního metodika prevence a systematické další vzdělávání školního metodika.

Školní metodik prevence: Koordinuje tvorbu minimálního preventivního programu školy. Provádí jeho kontrolu, evaluaci a participuje při jeho realizaci. Podílí se na koordinaci a realizaci preventivních programů z oblasti specifických poruch učení, rizikových projevů sebepoškozování, sexuálního zneužívání, násilí, vandalismu, zneužívání návykových látek, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování a dalších sociálně patologických jevů. Metodicky vede činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Koordinuje vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Dále koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování. Kontaktuje odpovídající odborné pracoviště a participuje na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování. Shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů. Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření. Zajišťuje a předává odborné informace o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy. Prezentuje výsledky preventivní

práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností. Průběžné aktualizuje databázi spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působící v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků. Předává informace a zprávy o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení. Vede dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence. Spolupracuje s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole. Připravuje podmínky pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinuje poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Informační zdroje

- Informační zdroje pro práci školního metodika prevence jsou tvořeny archivem materiálů metodika prevence (knihy, časopisy, další tištěné odborné materiály, videokazety a DVD nosiče)
- Informace o preventivních aktivitách jsou pravidelně uváděny na webových stránkách školy www.bigy.cz
- Školní metodičku prevence je možné kontaktovat na emailu eva.dobrovolna@bigy.cz
- Nástěnka poradenského pracoviště umístěná ve 3.NP (vedle pracovny školních psychologů)
- Schránka důvěry – je umístěna vedle dveří kaplana školy, který schránku také pravidelně kontroluje

b) Vnější zdroje pro tvorbu MPP

Příruční telefonní a mailový adresář a seznam užitečných internetových adres

http://poradenskecentrum.cz/dokumenty%202018/Adresar_sluzeb_JMK_%202017.pdf

- Poradenské centrum 548 526 802, sladkova@pppbrno.cz
- Okresní metodik prevence: Lenka Skácelová tel: 548526802, email: skacelova@pppbrno.cz
- Obvodní oddělení Policie ČR 974 628 702 bmvystav@spsmvbr.cz
- Městské oddělení Policie ČR, brnopis@mvr.cz
- Preventivně informační skupina Policie nrap. Andrea Procházková 974 625 225, 724 273 012
- Krajské ředitelství Policie ČR Jihomoravského kraje por. Mgr. Zdeňka Procházková – koordinátorka prevence tel. 974 622 458, 602161766, prevencejm@mvr.cz
- Oddělení Policie ČR zabývající se kriminalitou dětí 974 621 111 bmkr@mvr.cz
- OSPOD Mgr. Dáša Třetinová tretinova.dasa@brno.cz
- Městská Policie 541 124 111 podatelna@mpb.cz

Seznam užitečných internetových adres

- www.kpppb.cz
- www.poradenskecentrum.cz
- www.poradenskecentrum.cz/adresar-jmk.pdf
- www.prevcentrum.cz
- www.ippp.cz
- www.adiktologie.cz
- www.drogy-info.cz
- www.zivot-bez-zavislosti.cz
- www.prevence-info.cz
- www.jmskoly.cz
- www.gambling.podaneruce.cz
- <http://www.drnespor.eu/>

- <http://stopzavislosti.cz/>
- <http://poradna.adiktologie.cz/>
- <http://pnz.prevent99.cz/sluzby>
- www.e-bezpeci.cz
- www.o2chytraskola.cz
- <http://www.anabell.cz/>

2. Cíle MPP školy

Dlouhodobé cíle

Základním cílem MPP je vytváření příjemného a přátelského školského prostředí, ve kterém jsou žáci vedeni ke zdravému životnímu stylu a v němž je podporován také rozvoj jejich sociálních kompetencí. Zásadní je v tomto ohledu osobnostní a sociální výchova. Důležitou roli při realizaci základního cíle má sdílení duchovních a morálních hodnot a od nich se vyvíjejících aktivit. Jak studenti, tak učitelé se mohou účastnit pravidelných mší v prostorách školy a podílet se na duchovním životě školy pod záštitou kaplana školy. Na vytváření příjemného klimatu školy se podílejí studenti sami, a to vystavením svých literárních a výtvarných projektů. Škola umožňuje studentům trávit volný čas v prostorách studovny a na školním hřišti. Tím čas, který studenti ve škole tráví, mohou smysluplně využít ať už ke studiu, nebo k relaxaci. Důležitou roli pro naplňování cíle hraje MPP.

Další cíle jsou:

- seznámit studenty a učitele s problematikou sociálně-patologických jevů a pomocí zaujmout k nim zdravý postoj (výuka, besedy, přednášky, exkurze)
- poskytnout studentům odbornou radu a pomoc v případě osobních a studijních problémů (individuální konzultace u školního psychologa, výchovného poradce, metodika prevence)
- vytvořit bezpečné podmínky pro studium žáků na škole (výuka, besedy, přednášky)
- podporovat aktivity spojené se zdravým životním stylem a plnohodnotným využitím volného času studentů (sportovní kurzy,

kurzy osobnostní výchovy, organizace volnočasových aktivit, třídní výlety)

- rozšiřování odborných znalostí a kompetencí poradenských pracovníků
(odborné kurzy, přednášky, semináře, doplňování vzdělání v oblasti poradenských služeb školy)
- zvyšovat potřebné kompetence učitelů v oblasti předcházení a řešení výchovných problémů (pedagogické porady, individuální konzultace)
- spolupráce s odbornými pracovišti a subjekty působícími v oblasti prevence
- aktivní spolupráce školy, odborného pracoviště, rodičů

Krátkodobé cíle

Vzhledem k pokračující epidemiologické situaci a uzavření škol v předcházejících dvou letech si uvědomujeme, že sociální kontakty studentů byly omezeny. Komunikace probíhala přes internet, žáci se nesetkávali. Pedagogičtí pracovníci školy pracovali online, setkávali se s novými překážkami a možnost sdílení zkušeností byla omezená. Zvýšil se výskyt psychických obtíží u žáků. Mnoho preventivních programů nemohlo být v loňském roce realizováno. Preventivní cíle jsou proto pro následující školní rok:

- semináře pro třídní kolektivy
- vypracování uceleného systému přednášek pro jednotlivé ročníky
- prevence sexuálního násilí a uvědomění si vlastní hodnoty
- pokračování v supervizní setkávání pedagogů k aktuálním tématům, semináře pro učitele umožňující osobnostní rozvoj

Dále budeme pokračovat ve zkvalitňování práce ŠPP, rozvoj stávající spolupráce a usnadnění administrativy spojené s prací.

3. Preventivní aktivity MPP pro jednotlivé cílové skupiny

Při plánování harmonogramu aktivit MPP jsme vycházeli z toho, že v loňském roce mnoho aktivit neproběhlo.

Již tradičně se s kladnou odezvou setkaly adaptační kurzy pro studenty prvních ročníků a prim, které se v září podařilo uskutečnit ještě prezenční formou. Proběhlo velké množství individuálních konzultací žáků se školními psychology, a to i online formou, která se ukázala jako velmi efektivní v případech, kdy se žáci nemohou dostavit na setkání osobně.

Opět po dvou letech se chystáme navázat na programy drogové prevence, měli by se jich zúčastnit ty třídy, které zatím prevencí neprošli na naší škole (od kvarty výše).

Aktivity pro učitele:

- Setkání na Vranově (přípravný týden)
- Informace o MPP, novinkách v legislativě a zdrojích odborné pomoci (na pravidelných poradách, případně dle potřeby)
- Pravidelná supervizní setkání pedagogů (1x za 6 týdnů, supervize ve skupinách i individuálně dle potřeb pedagogů)
- Semináře pro pedagogy
- Konzultace s vyučujícími předmětu, ve kterých lze téma prevence uplatnit (celoročně)
- Konzultace s třídními učiteli o problematických momentech jejich práce se třídou (celoročně)
- Účast na pracovních seminářích školních metodiků prevence (dle termínů vypsaných poradenským centrem).
- Společné porady předmětových komisí zaměřené na úskalí dané pedagogické profese, možnosti dalšího vzdělávání

- Společenské akce pro pedagogy – vinný sklípek, společná večeře ke Dni učitelů, nabídka divadelních a filmových představní pro pedagogy, vánoční večírek

Aktivity pro studenty:

měsíc	aktivity
září	<ul style="list-style-type: none"> - Zahajovací Mše svatá v katedrále na Petrově - adaptační kurzy pro studenty 1. ročníků a prim - výběrový turistický kurz pro studenty vyššího gymnázia Bulharsko - „readaptační“ kurz (kvinta) - seminář prevence „alkohol a drogy“ (kvarta)
říjen	<ul style="list-style-type: none"> - projektový týden sext a 2. ročníků - semináře na téma „sex, AIDS a vztahy“ (tercie) - program „Morální bludiště“ (kvarta) - program „Přátelé“ (tercie) - seminář „Jak se učit“ (primy + první ročníky)
listopad	<ul style="list-style-type: none"> - kurz osobnostní a sociální výchovy na téma „dosahování cílů“ (septimy, 3. ročníky) - zpětná vazba kurzu osobnostní a sociální výchovy - Testování struktury intelektu se zaměřením na profesní orientaci a volbu povolání (septimy a 3. roč.) - Jak si vybrat VŠ, Novinky ze světa práce (zájemci 3. a 4. ročník, septima + oktava) - Virtuální hygiena na telefonu, sociální sítě, videohry (primy, sekundy)
prosinec	<ul style="list-style-type: none"> - Vánoční hudební matiné, besídky tříd
leden	<ul style="list-style-type: none"> - individuální konzultace k testování profesní orientace pro 3. ročníky a septimy - preventivní program věnovaný bezpečnému chování v kyberprostoru pro studenty prim
únor	<ul style="list-style-type: none"> - akademické triduum pro studenty vyššího gymnázia - výběrový sportovní kurz (Rakousko)

březen	- kurz osobnostní a sociální výchovy na téma „řešení konfliktů“ (sexty a 2. ročníky) - zpětná vazba ke kurzu osobnostní a sociální výchovy
duben	- projektový týden kvart - drogová prevence (kvinty, sexty, 1. a 2. ročníky) - prevence sexuálně přenosných chorob (septima + 3. ročník)
květen	- školy v přírodě pro studenty nižšího gymnázia
červen	- Den Biskupského gymnázia - sportovní dny - Závěrečná Mše svatá v katedrále na Petrově

Aktivity probíhající celoročně:

- Videoprojekce s možným využitím materiálů z poradenského centra (průběžně ve výuce)
- Výběrové besedy a kurzy (dle nabídky a možností, organizace LOONO – duševní zdraví, Podané ruce a ACET ČR, z.s. – drogová prevence, prevence AIDS, Hope4Kids, go_GG poradny, Základy efektivní komunikace, Jak přijímat zpětnou vazbu – školní psycholožka)
- Pravidelné konzultační hodiny metodika prevence (úterý 16.05 – 16,55, případně dle dohody)
- Působení jednotlivých učitelů v rámci svých předmětů dle probíraných témat: Zsv, Ov, Che, Bi, Zem, Čjl
- Podpora sportovního využití studentů v prostorách školy – školní turnaje, využití sportovišť školy, turistické výjezdy
- Podpora ostatních zájmových činností studentů – Schola BiGy, volejbalový kroužek, kroužek elektronové mikroskopie, ... (celoročně dle možností školy)

- Možnost zapojení se studentů do Studentského parlamentu BiGy a do tvorby studentského časopisu (zcela v režii studentů)

Aktivity pro rodiče:

- Setkání ŠMP s rodiči v rámci třídních schůzek a hovorových hodin (10. 11. 2021 a 20. 4. 2021)
- Setkání s rodiči budoucích prim a prvních ročníků – představení poradenských pracovníků, seznámení s poradenskými službami školy (30. 8. 2021)
- Informace pro rodiče na školních internetových stránkách (celoročně)
- Setkání s rodiči na společenských akcích pořádaných školou – školní ples (8. 1. 2022), Den BiGy (29. 6. 2021)

Evaluace MPP

Po každém semináři osobnosti a sociální výchovy a po adaptačních kurzech píšou zúčastnění studenty zpětné vazby. Tyto zpětné vazby se stávají součástí vyhodnocování MPP školním metodikem.

Hodnocení jednotlivých programů probíhá nejčastěji písemně neprodleně po skončení programu formou zpětné vazby od žáků i přítomných pedagogů.

MPP je vyhodnocován školním metodikem prevence na konci každého školního roku. Celkové hodnocení MPP se skládá z hodnocení školního roku z pohledu školního metodika prevence v podobě zhodnocení úspěchů a nedostatků a slouží jako podklad pro tvorbu preventivního programu pro následující školní rok.

Dokumentace MPP

ŠMP shromažďuje veškeré informace a zpětné vazby v průběhu MPP v daném období,

eviduje výskyt rizikových forem chování u jednotlivých žáků tříd. V závěru školního roku ŠMP vypracovává na základě dokumentace, a především podkladů od třídních učitelů hodnocení MPP. To je součástí závěrečné zprávy školy.